

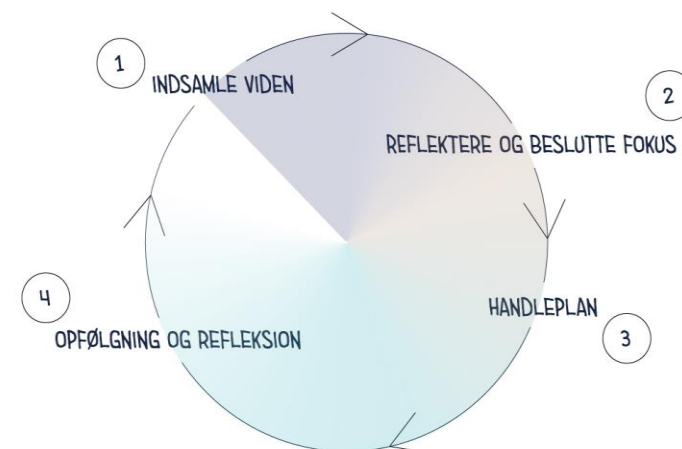
Systematisk arbejde med klassefællesskabet

Planlæg en proces i teamet hvor I har fælles opmærksomhed på, hvad der er på spil i klassens fællesskab for derefter at vurdere, hvor I kan sætte ind pædagogisk og didaktisk. Børns Vilkår anbefaler en rutinemæssig opmærksomhed 2-3 gange årligt med både trivsel og forebyggelse af skolefravær som formål. Læs guiden igennem inden I påbegynder det fælles arbejde.

I kan gennemgå processen over en periode på en til to måneder:

- a) Indsamle viden
- b) Reflekter over hvad der er på spil i klassen ud fra den indsamlede viden og beslut fokus
- c) Lav en handleplan og før den ud i livet
- d) Følg op og reflekter over det I har opdaget og opnået.

Arbejdet fortsætter løbende, så det bliver en cirkulær proces.

Indsamle viden

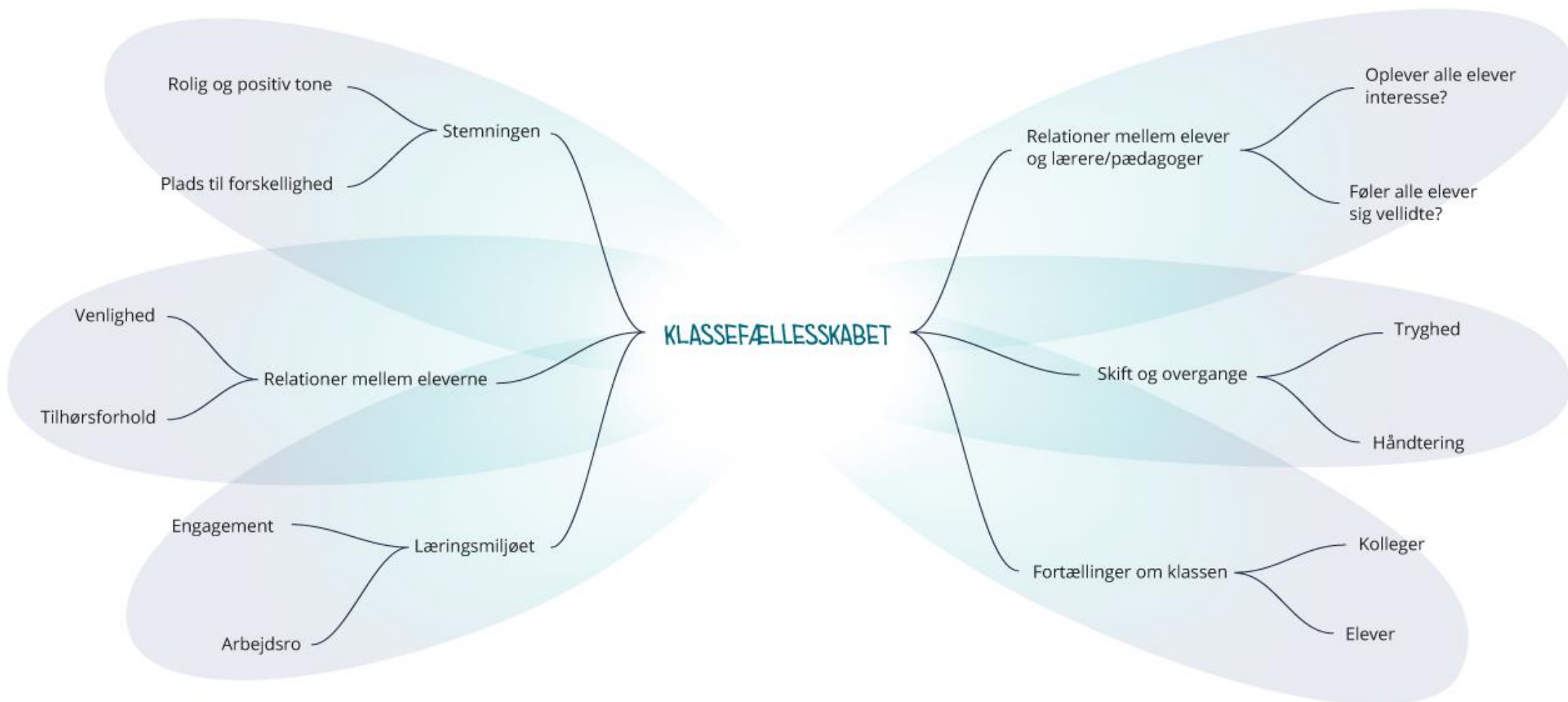
Når I indsamler viden om klassens fællesskab, kan I:

- a) Bruge 2-3 uger på at være ekstra opmærksomme på det I ser, og på at inddrage børnene i at være opmærksomme på klassens fællesskab.
- b) Tage udgangspunkt i den viden, I allerede har tilgængelig.

I kan også lave en kombination af de to. I kan bruge modellen på næste side og de efterfølgende uddybende opmærksomhedspunkter som guidelines til den viden, der skal indsamles.

Reflektere og beslutte fokus

Reflekter over jeres viden ud fra nedenstående opmærksomhedspunkter og beslut fokus og indsats i en kommende periode. I kan anvende nedenstående model og skemaet med uddybende opmærksomhedspunkter i jeres arbejde.

Klassefællesskabet

Opmærksomhedspunkter herunder er udvalgt fordi de har betydning i forebyggelsen af skolefravær.

Stemningen i klassen

- Er der en tryk stemning hvor alle elever tør vise flere forskellige sider af sig selv? Fortæller de om deres interesser, selv om det ikke lige er de samme som de andres? Er de trykke i forhold til tøj, stil, sport, seksuel orientering, religion, etc.?
- Er der en rolig og positiv tone?
- Rækker eleverne hånden op og kan eleverne sige noget uden at være bange for at nogen griner?

Skift og overgange

- Kan eleverne håndtere skift og overgange i hverdagen uden konflikt og usikkerhed?
- Er eleverne trykke før, under efter et skift eller en overgang?

Elevernes relationer til hinanden

- Er eleverne venlige overfor hinanden, har alle elever et tilhørsforhold til nogen i klassen, og føler de sig vellidte af de andre elever?

Læringsmiljø:

- Synes eleverne at undervisningen er meningsfuld, mestrer de faglige udfordringer og hjælper de hinanden?
- Er der arbejdsro?

Relationer mellem elever og lærere/pædagoger

- Er der en god og rolig tone mellem elever og lærere/pædagoger?
- Føler alle elever sig vellidte af lærerne /pædagoger?
- Oplever de at lærerne interesserer sig for dem?

Fortællinger om klassen:

Hvad fortæller kolleger om klassen?

Hvad fortæller eleverne om klassen?

Ideer til indsatser

Herunder kan I finde ideer til indsatser der styrker klassefællesskabet. Ideerne udspringer af praksis og litteratur om fælleskabende didaktikker.

Sæt fokus på at undervisning og klasseledelse understøtter et trygt og godt fællesskab

F.eks. ved at:

- Tænke det faglige og det sociale sammen i alle fag, og være obs på, at alle kan deltage på en værdig måde
- Sikre arbejdsro
- Sørge for, at der er et tydeligt formål og tydelige rammer for undervisningen, og overveje hvilke roller eleverne ofte har i sociale sammenhænge, når du sammensætter grupper.
- Bruge læreprocesser, hvor eleverne arbejder sammen mod et fælles mål og alle bidrager med noget, de er gode til. Det kan være ved at lave et fælles produkt, hvor eleverne har forskellige opgaver.
- Arbejd på at styrke elevernes oplevelse af faglig mestring samt det trygge positive miljø hvor man ikke er bange for at blive til grin.

Prioriter undervisning der tager udgangspunkt i de interesser og præferencer eleverne har

F.eks. ved at:

- Lade eleverne vælge temaer, de interesserer sig for og flette dem ind i undervisningen.
- Bruge eksempler fra elevernes kulturelle baggrund i undervisningen, og vise, at alle elever har noget interessant at bidrage med.
- Følge med på aldersgruppens kulturelle udtryk (spil, serier, musik, bøger) og vise, at du er nysgerrig på det, de er optaget af og at deres bidrag i klassen er værdifulde.

Proaktivt arbejde med at styrke klassens fællesskab

F.eks. ved at:

- Bruge tid på at tale med klassen om hvordan de ønsker at have det sammen, og hvordan de kan gøre klassen til et godt sted for alle.
- Bruge tid på fælles snakke om betydningen af at høre til i et fællesskab.
- Tænk altid faglighed og det sociale sammen. Drøft eksempelvis hvordan man er en god arbejdsmakker, både når man arbejder i par og i grupper. Følg op sammen med eleverne.
- Lave sociale arrangementer, hvor alle er med, og hvor de voksne har blik for de sociale dynamikker og sørger for, at alle føler sig velkomne.
- Arbejde på at skabe et fælles "vi" i klassen, f.eks. gennem at opføre et teaterstykke eller en musical eller ved at deltage i en fælles tur.

Proaktivt arbejde med at styrke elevernes oplevelse af, at I har dem på sinde

F.eks. ved at:

- Huske hvor vigtigt det er at skabe et trygt og positivt rum i klassen, hvor alle børn oplever, at de voksne kan lide dem.
- Prioriter tid i løbet af dagen til at se alle børn i øjnene og give dem et smil.
- Undgå skæld ud i klassen. Fokuser på at guide eleverne i den rigtige retning, fremfor at korrigere adfærd med skæld ud.
- Sikre, at alle børn har voksne tæt på, som de har et godt forhold til. Brug modellen kortlægning af relationer.
- Ved overgange og lærerskift, vær særlig opmærksomme på, hvordan eleverne har det og hvordan I sikrer en god overgang fra den ene lærer til den anden
- Lade eleverne mærke at der er brug for dem i fællesskabet
- Tale positivt om eleverne
- Lade eleverne vide at du tænker på dem
- Give udtryk for positive forventninger og formidle optimisme

Handling

Lav en handleplan for jeres indsatser.

I kan overveje:

Målsætning:	Baggrund:	Indsats:	Opfølgning:
Hvad vil vi gerne opnå med indsatsen?	Hvorfor dette mål?	Hvad? Hvem? Hvornår?	Hvornår? Hvilke tegn på virkning vil vi især holde øje med?

Opfølgning og refleksion

- Hvad har vi fået gennemført af det vi havde aftalt?
- Hvilke tegn/hvilken virkning har vi set?
- Hvad har vi (og eleverne) fundet ud af/opdaget i processen?
- Hvad vil vi fortsætte med? Hvad vil vi lave om?